

Passionen mellan Nina Stemme (Alicia Hauser) och John Lundgren (Devlin) blir bara ett antagande, inget faktum, skriver SvD:s Erik Wallrup. FOTO: MATS BÄCKER

Ett fadermord hade behövts

VÅGAD SATSNING När Hitchcockklassikern "Notorious" förvandlas till opera håller upphovsmakarna Hans Gefors och Kersin Perski ett konstruktivt avstånd till filmen. Men på scenen styr likväl Hitchcocks ande. SvD:s Erik Wallrup efterlyser ett fadermord.

SCEN

Opera
Notorious
Göteborgsoperan

Samtidigt som filmen en liten bit in på 1900-talet blev en spelplats för spänning och melodrama tömdes operan på precis samma element. Puccini var den siste att utnyttja dem.

Hans Gefors har i sina senaste operor – "Vargen kommer" och "Clara" – försökt återerövra förlorad terräng. Men att som i "Notorious" ge sig ända in i Hitchcocks thrillervärld är att våga betydligt mer. Med världssopranen Nina Stemme i spetsen för ett högkvalitativt sångarlag och en framgångsrik regissör som Keith Warner är det inte konstigt att den internationella operakritiken blivit nyfiken på vad som kan tänkas utspela sig på Göteborgsoperan.

Men det är ingen tillfällighet att filmer inte brukar "operafie-

ras": hur många parallellerna än är mellan film och opera skiljer sig konstarterna åt. Det vet både Gefors och librettisten Kerstin Perski. Ingen av dem har rakt av velat flytta över Hitchcocks ordkarga film noir till en operascen. Istället har de varit traditionella, ja, rent klassicistiska i sitt arbete med ensembler och affektbe- tonande arior.

De har helt enkelt tagit själva storyn med vissa modifieringar. För att befria sig från arvsskulden från sin nazistiske far låter sig Alicia övertalas att infiltrera en grupp tyskar som i slutet av andra världskriget försöker framställa en atombomb i Brasilien. Fast hon förälskar sig i sin kontaktperson Devlin, vilket komplicerar saken när själva entrén in i nazikretsen är att hon ska förföra en gammal vän till fadern, Alex.

Stemme är i elden nästan hela tiden som Alicia, med sin drama-

tiska sopran som verkar hålla för och spänna över allt. Men det tar inte fyr. Där filmen lever på vulkanerna under den hårda jargongen ska musiken manifesteras antydningarna. John Lundgren har ett härligt sug i sin djupa baryton när han gör sin Devlin, men själva passionen mellan de båda blir ett antagande, inget faktum.

Mer spännande är att följa dynamiken mellan Michael Weinius Alex och hans Tredje riket-fanatiker till mor som görs av Katarina Karnéus – båda sångarna är i toppform. Vi har att göra med ett verk där förhållandet mellan förälder och barn står i centrum, än mer destruktivt än Wotans komplicerade relation till Brünnhilde. Med andra ord: det handlar om vägen till frigörelse.

Om Gefors och Perski försökt hålla sig på ett konstruktivt avstånd till Hitchcock förvandlar Keith Warner och scenografen David Fielding det hela till en Hitchcock-orgie. Svartvitt är grundfärgerna ända från början då Alicia sätter på en filmprojektor i en inspelningsstudio. På duken syns en Hitchcockgestalt, den vita ytan rivs sönder – och fram träder hennes far, åter igen en Hitchcock. Det bjuds på Hitchcock-potpurri och Hitchcock-

siluetter. Warner har helt i onödan lagt in en metanivå där Hitchcocks notoriska styrning av filminspelningarna blir en parallell till de totalitära föräldrarna.

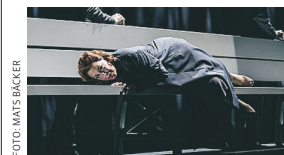
Gefors arbetar med tydliga medel: välstrukturerat material, latinorytmer, vändningar ur musikhistorien. I en virtuos scen skiktas scenbilden i tre delar – ett samtal på en fest, körens gäster och hiskliga upptäckter i källaren – samtidigt som Gefors lagrar de musikaliska skikten lika flyhänt som en Verdi eller Mozart. Patrik Ringborg svarar här liksom i övrigt för ett strålande arbete tillsammans med orkestern.

Men på andra håll är Gefors arbete för kalkylerat. Trots att Perski har kryddat med Orfeusmyten lyckas hon inte hitta en retorisk nivå som kunnat förlösa musikedramat. Jag är rädd att det hade behövts ett fadermord på Hitchcock, inte bara ett fadersuppror.

ERIK WALLRUP
scen@svd.se

Musik: Hans Gefors. Libretto: Kerstin Perski. Regi: Keith Warner. Scenografi: David Fielding. Dirigent: Patrik Ringborg. Medv: Nina Stemme, John Lundgren, Michael Weinius, Katarina Karnéus, Jón Ketilsson m fl.

” Hur många parallellerna än är mellan film och opera skiljer sig konstarterna åt.

Spionthriller får färg i svenskt tonspråk →

Scenhöst Intervju med bland andra Nina Stemme och Hans Gefors. Sök rubriken ovan på: svd.se/om/scenhosten-2015